

EDITORIAL

Premizele unei selecții de succes în sport Premises of a successful selection in sports

Traian Bocu

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca
Redactor șef al Revistei Palestrica Mileniului III

Una din posibilitățile principale de optimizare a activității sportive de performanță o constituie ameliorarea procesului de selecție. Deficiențele actuale, persistente de mult timp în activitatea de selecție sportivă, la nivel național, implicit la nivel local, ne obligă să reamintim cele trei condiții necesare unei acțiuni reușite de selecție:

a) Posibilitatea tratării diferențiate a elevilor la orele de educație fizică conform particularităților individuale și potențialului bio-motric al acestora;

b) Posibilitatea aplicării unor metode științifice de selecție;

c) Posibilitatea ca selecția făcută să poată fi susținută în continuare prin asigurarea condițiilor optime de mediu, asigurând astfel succesul indivizilor selecționați.

Deoarece nici una din condițiile enumerate mai sus nu este îndeplinită în totalitate în momentul de față, considerăm că în cadrul unor strategii de optimizare pe termen mediu și lung, care să aibă ca obiectiv modernizarea sistemului de selecție, ar fi posibilă implicarea directă în acest proces a serviciilor de specialitate descentralizate în teritoriu, precum și a unităților beneficiare, interesate în aplicarea și modernizarea acestei activități.

Dacă observăm cu atenție conținutul primei condiții, aceasta se suprapune cu cerința referitoare la asigurarea prealabilă a spațiului didactic, în vederea asigurării condițiilor pentru o tratare diferențiată a elevilor la orele de educație fizică. Menționăm faptul că elevii supradotați bio-motric și, ca urmare, capabili de performanțe superioare, au nevoie de o tratare diferită în cadrul lecțiilor de educație fizică, față de elevii cu o dotare biomotrică medie sau submedie. Numai în acest fel supradotarea se poate manifesta. Mai mult, programul curricular aplicat elevilor grupați pe baza principiului diferențierii trebuie să stimuleze creativitatea, fapt pentru care este necesar să respecte specificitatea dezvoltării acesteia. În această privință există unele studii ale colectivului nostru de cercetare dirijate în direcția dezvoltării unui program de monitorizare a spațiilor didactice pentru educație fizică și sport din școli, precum și a unui program de monitorizare al activităților de educație fizică și sport în scopul alcătuirii unui portofoliu de activități, necesar evaluării finale

(Bocu ș.c. 2006 a; Bocu ș.c. 2006 b; Cucu și Bocu, 2007; Bocu ș.c., 2008). Deci, pentru a îndeplini prima condiție a selecției, se dovedește a fi necesară realizarea prealabilă a spațiilor didactice școlare la parametri impuși de normativele naționale sau europene în acest domeniu, în vederea asigurării condițiilor aplicării unei tratări diferențiate a elevilor la orele de educație fizică.

Fără a nega unele rezultate sportive bune sau foarte bune obținute pe baza selecției empirice practicate preponderent în momentul de față în unitățile noastre de performanță, nu putem trece cu vederea faptul că această metodă nu este suficientă la ora actuală în intenția de a crea un sistem coerent de identificare și dezvoltare a supradotării în domeniul sportiv. Ca urmare, în intenția de a îndeplini cea de a doua condiție de reușită a selecției, optăm pentru modernizarea acestei activități vitale a sportului de performanță, prin introducerea unor criterii științifice de aplicare a acesteia. În acest scop ar fi necesară o implicare mai puternică a cadrelor didactice de specialitate din învățământul universitar în asigurarea procesului de selecție, printr-o activitate de asistență științifică acordată unităților de performanță sau chiar de derulare a unor teme de cercetare în domeniu. De asemenea, în virtutea aceleiași idei, s-ar putea crea un centru local de selecție sportivă, multiplu finanțat (proiecte, buget, subvenții), conceput pe baza unei activități de cercetare cu caracter aplicativ și pluridisciplinar, format din cadre didactice din învățământul superior, combinat cu specialiștii direct interesați.

Elevii supradotați în domeniul sportiv, ca orice supradotați din alte domenii de activitate, pentru a da randamentul scontat (maxim) în procesul didactic care urmează selecției, trebuie puși în condiții optime de mediu. Aceste condiții optime de mediu trebuie asigurate sau create la toate unitățile specializate pe obținerea performanțelor sportive atât din rețeaua învățământului (clase sportive, cluburi școlare), cât și din rețeaua tinerețului și sportului. Datorită inteligenței lor ridicate, supradotații se adaptează foarte ușor condițiilor de mediu existente sau create. Dacă aceste condiții sunt precare, în loc să fie optime, adaptarea se face la acestea, iar perfor-

Primit la redacție: 15 martie 2010; Acceptat spre publicare: 21 aprilie 2010

Adresa: Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, str. Victor Babeș nr. 8, cod 400012

E-mail: traian_bocu@yahoo.com

manța așteptată nu mai apare. Iată deci că și a treia condiție a unei selecții de succes face apel la necesitatea asigurării spațiilor didactice, la un optim necesar desfășurării activităților de educație fizică și sport.

Bibliografie

Bocu T. Selecția în sport și creativitatea. *Palestrica Mileniului III*, 2006a; 26 (4): 5-6

Bocu T. Începem sau nu reforma în educație fizică și sport ? sau

Nevoia de proiecte strategice în domeniul educației fizice și sportului. *Palestrica Mileniului III*, 2006 b; 23 (1): 7-10

Bocu T, Călinici T, Kollos C, Monea C, Kiss M, David S. Software pentru monitorizarea activităților de educație fizică și sport în vederea evaluării finale a studenților. *Palestrica mileniului III*, 2008; 31 (1): 49-55

Cucu M, Bocu T. Evaluarea spațiilor didactice școlare în baza raportului existent necesar. Sesiunea Internațională de comunicări științifice, București, 7 decembrie 2007, Realizări și perspective în domeniului educației fizice și sportului. Vol.. Ed. Univ. din București, 2007, 125-128